

Taloustieteellisen tutkimuslaitoksen toiminta vuonna 1956Julkaisut

Monthly Bulletin'in uudistus, jota oli valmisteltu vuonna 1955, toteutettiin vuoden 1956 alusta lukien. Painoaasia muutettiin ja lehden koko, joka aikaisemmin oli ollut keskimäärin 28 sivua, supistettiin 24 sivuksi numeroa kohden. Lehden tilasto-osasto uusittiin kokonaisuudessaan sekä tauluston että kuvioiden osalta. Suomen talouselämää koskevien artikkelien luku rajoitettiin yhdeksi numeroa kohden ja niissä on vuoden aikana käsitelty Suomen Pankin toimintaa, liikepankkien toimintaa, maksutasetta, indeksiehtoa, valtiontaloutta, rakennustoimintaa ja vastaavanlaisia aiheita.

Lehteä ilmestyi vuodelta 1956 yhteensä 12 numeroa, joista maalisi-huhtikuun numero yleislakon johdosta kaksoisnumerona. Lehden painos on ollut 4 000 kpl. Vuoden aikana toimitettiin sekä jakelun että tilaajien osoitteiden tarkistus.

Myös Suomen Pankin vuosikirja - sen 36. vuosikerta - julkaistiin taulustonsa osalta uusittuna. Päätaulujen asua muutettiin ja eräitä uusia sarjoja esitettiin, samalla kun joukko merkitystään menettäneitä tauluja poistettiin. Vuosikirjan sivumäärää voitiin tällöin supistaa 20 sivua entisestä.

Vuosikirjan painoksista jätettiin pois ranskankielinen teksti, joten kirja ilmestyi nyt ensimmäisen kerran kolmena yksikielisenä painoksena, suomen-, ruotsin- ja englanninkielisenä. Painosten yhteismäärä oli 1 700 kpl.

Laitoksen tutkimusten A-sarjassa julkaistiin Taloudellisia Selvityksiä 1956. Se sisälsi lis. Linnamon tutkimuksen "Rahoitus-

virrat pankkisektorissa vuosina 1948-1955", lis. Viidan tutkimuksen "Valtiontalouden kautta rahoitettu pääomanmuodostus vuosina 1937, 1938 ja 1951-1955", maist. Laguksen selvityksen "Hinnat ja palkat vuosina 1955-1956" sekä maist. Heikelin selvityksen "Teollisuuden kehitys vuosina 1951-1954". Luottovolyymilaskelmat sisältyivät niteeseen taululiitteenä.

B-sarjassa ilmestyi vuoden aikana kaksi teosta, tri Rossin tutkimus "Suomen luottojärjestelmä ja rahalaitosten luotonantokyky" (N:o 17) sekä maist. Valvanteen väitöskirja "Budjettierotus budjettipolitiikan makrotaloudellisessa teoriassa" (N:o 18).

Laitoksessa on edelleen valmistunut julkaisu "Coins of Finland 1860-1956". Tämä nti Vibergin laatima tauluvihkonen oli vuoden päättyessä painettavana ja ilmestyy vuoden 1957 tammikuussa. Vihkonen on jatkoa vuonna 1942 julkaistulle ranskankieliselle vastaavalle julkaisulle, jossa annettuja tietoja on samalla tarkistettu sekä täydennetty.

Tiedoitustoiminta ja tilastotyöt

Laitos on tehtäviensä mukaisesti avustanut johtokuntaa hankkien sen käyttöön tarvittavaa aineistoa ja suorittaen johtokunnan jäsenten antamia erikoistöitä.

Laitos on niinikään entiseen tapaan informoinut Kansainvälistä Pankkia ja Kansainvälistä Valuuttarahastoa Suomen taloutta koskevissa kysymyksissä sekä toimittanut näiden sekä Yhtyneiden Kansakuntien käyttöön niiden julkaisuissa tarvittavaa aineistoa, ennen kaikkea Suomen Pankkia, rahamarkkinoita, valuuttatilannetta ja maksutasetta sekä valtiontaloutta koskevia tietoja (mm. on vuoden aikana kokonaan uusittu Suomea koskevat taulut julkaisussa International Financial Statistics). Samanlaista informaatiota on annet-

tu muillekin kansainvälisille elimille, ulkomaalaisille pankeille näiden julkaisuja varten, hakuteoksiin jne.

Informointi kotimaassa on käsittänyt tietojen välittämistä Tilastolliselle päätoimistolle ja sen julkaisuihin, valtion virastoille ja laitoksille, pankkien julkaisuihin, sanomalehdille jne. Varsin lukuisat ovat jatkuvasti olleet järjestöjen ja yksityisten henkilöiden tekemät, mitä erilaisimpia taloudellisia kysymyksiä koskevat tiedustelut.

Laitoksen tehtäviin säännöllisesti kuuluvista tilastotöistä ovat suurimpia edelleenkin olleet, lukuunottamatta Esken mainittuja ja kansainvälisille elimille laadittavia tilastoja, Suomen Pankkia ja rahamarkkinoita koskevat tilastot, Suomen maksutaseen laatiminen, luottovolyymilaskelmat, laskelmat rahoitusvirroista sekä laskelmat valtion kassatuloista ja -menoista. Viimeksi mainitut laskelmat on toukokuusta lukien julkaistu kuukausittain Tilastokatsauksissa. Rahoitusvirtakysymysten periaatteellista selvittelyä varten asetettiin toukokuussa toimikunta, johon ovat kuuluneet tri Rossi (puheenjohtajana) ja lis. Linnamo sekä ulkopuolisina asiantuntijajäseninä maist. Törnqvist sekä maist. Laurila. Toimikunta piti vuoden aikana 4 kokousta.

Jo vuoden alussa luovuttiin laatimasta aikaisempia valtionvelkaa, rahamarkkinoita, indeksisarjoja ym. koskevia kuukausiraportteja, joita oli monisteina jaettu pankin ulkopuolelle, ja rajoitettiin otto- ja antolainausta sekä eräitä indeksisarjoja koskevien monisteiden laatimiseen pelkästään omaa ja haarakonttorien tarvetta varten.

Laitos on edelleenkin edustanut Suomea pohjoismaisessa luottomarkkinatilastokomiteassa (nordiska utskottet för kreditmarknads-

statistik). Vuoden aikana on tri Rossin ja maist. Bärlundin johdolla laadittu taulumalli Suomen kotimaisia finanssisaatavia ja -velkoja eri sektoreissa osoittavaa tilastoa varten ja sen pohjalta aloitettu tilaston valmistaminen vuoden 1953 osalta.

Tutkijoiden työskentely

Maist. Valvanne oli koko vuoden ajan vapautettuna muista tehtävistä väitöskirjatyönsä vuoksi. Teoksen, joka jo mainittiin, valmistuttua hän väitteli joulukuussa.

Maist. Karjalainen sai valmiiksi väitöskirjatutkimuksensa "Keskuspankin ja hallituksen suhde talouspolitiikassa" ja jätti sen tiedekunnalle syyskuussa.

Lis. Linnamo on jatkanut väitöskirjatutkimustaan, jonka työnimenä on "Rahoitusvirrat Suomen kansantaloudessa". Tutkimus käsittelee kansantaloutemme eri sektorien säästämisen jakautumista reaali-investointeihin ja finanssi-investointeihin sekä kassanliikkeen osuutta finanssi-investoinneissa. Osatyönä valmistui Taloudellisissa Selvityksissä julkaistu, edellä jo mainittu tutkimus. Työ kestää vielä 3 vuotta.

Lis. Paunion väitöskirjatutkimuksen työnimenä on "Avoimen inflaation teoria". Kuluvan vuoden ajan hän on tutkinut teorian perusteita ja jatkaa inflaatioprosessin analyysillä. Tutkimus valmistunee vuoden päästä.

Lis. Viidan väitöskirjatutkimuksen työnimenä on "Suomen maatalouden ja teollisuuden kustannustason suhde kansainvälisen kaupan hintoihin". Kuluvana vuonna hän on tutkinut metalliteollisuutta ja jatkaa käsittelemällä muita teollisuuden haaroja. Työhön liittyi hänen edellä mainittu kirjoituksensa Taloudellisissa Selvityksissä. Tutkimus valmistunee 2 vuoden kuluttua.

Maist. Kivinen on jatkanut Suomen työllisyyttä koskevaa tutkimustaan ja saanut tarvittavat tilastotyöt käytännöllisesti katsoen valmiiksi.

Maist. Luukko on helmikuun lopusta lukien ollut määrättyä Kansamme Talouden toimitussihteeriksi.

Tutkimustöidensä sekä saamiensa erillistehtävien lisäksi ovat kaikki tutkijat osallistuneet talpudelliseen informointiin. Tässä tarkoituksessa on jatkuvasti pidetty yllä ns. sektorijakoa siten, että kukin tutkija ja aktuaari hoitaa määrättyä talouselämän haaraa (ulkomaantalous, rahamarkkinat, maatalous, teollisuus jne.), jota hän juoksevasti seuraa ja jolta hän kuukausittain kirjoittaa pankin sisäiseen käyttöön tarkoitetun katsauksen.

Tri Rossi on toiminut maaliskuun alusta lukien Kansamme Talouden päätoimittajana ja huhtikuusta alkaen yhteisöjen varasto- ja säästötalastokomitean jäsenenä, lis. Linnamo toukokuun alusta marraskuun puoliväliin Talouselämän päätoimittajana, maist. Karjalainen marraskuun puolivälistä lukien talouselämän päätoimittajana sekä koko vuoden talousneuvoston pääsihteerinä, maist. Kivinen loka-kuusta lukien Pohjois-Suomen elinkeinojen edistämiskomitean sihteerinä ja maist. Lagus talousneuvoston palkkatilastojaoston sihteerinä sekä syyskuussa työnsä päättäneen Suomen yhteiskuntatilaston uudistamiskomitean sihteerinä. Kaikki tutkijat ovat toimineet Kansamme Talouden avustajina.

Kirjasto

Laitoksen kirjaston uudelleenjärjestelyä on vuoden aikana jatkettu. Lisätilaa on saatu setelipainon alaholveista, jonne on siirretty 60 hyllymetriä harvoin tarvittavaa aineistoa. Järjestelyjen yhteydessä on historiikkeja, vanhoja vuosikertomuksia, vieraskielisiä aikakauslehtiä ym. lahjoitettu eduskunnan kirjastolle.

Tilastolliselle päätoimistolle ja yliopiston kirjastolle. Myös arkiston järjestelyä on jatkettu.

Uusia nidoksia merkittiin kirjaston luetteloon vuoden aikana 559 kpl. (niistä 25 kpl. prof. Tudeerin lahjoittamia) ja vuoden lopussa oli kirjaston nidosten kokonaismäärä 9 959 kpl. Kirjastoon tuli vuoden aikana 299 eri aikakauslehteä ja -kirjaa. Näistä 59 sidotetaan, 110 säilytetään sitomatta ja loput lahjoitetaan kirjastoille. Sekä nidoksista että aikakauslehdistä ja -kirjoista kirjasto sai valtaosan vaihto- ja ilmaiskappaleina.

Henkilökunta

Tri Rossi, joka oli toiminut laitoksen vt. johtajana, nimettiin helmikuussa laitoksen johtajaksi. Osastopäälliköiden toimet olivat avoimna.

Laitoksen toimenhaltijoiden lukumäärä oli vuoden lopussa 25.

HV/KM